

TÜRKİYE'NİN KLÂVYESİ " F "

Q

Klâvyeye
Mahkûm Değiliz!

EKREM ERDEM

bilgi ve satış için

0212 581 69 12 - www.tded.org.tr

“Güzelim Türkçe, kudret sahibi olacaksan önce bileceksin diyor. Bilmek için okumak gerekiyor.

Ekrem Erdem’in kitabıyla ben ‘bilmek’ ve ‘düşünmek’ yolunda bir hayli yol aldım.

Ha Türkçe Sevdası, ha Türkiye Sevdası...”

(Mehmet Tekelioğlu)

Türkçe sevdalılarının mutlaka okuması gereken bir kitap...

**Q KLÂVVEYE
MAHKÛM
DEĞİLİZ!**

Ekrem Erdem

İÇİNDEKİLER

A - Q Klavyeye Mahkûm Değiliz	5
B - Genelge	16
C - F Klavye Alfayısal Kullanım Kılavuzu	17
1- Kapsam	18
2- Tarifler	18
3- Tuşlar, görevleri ve kullanımları	18
3.1 İşlev tuşları	18
3.2 Vazgeç tuşu	19
3.3 Sekme tuşu	19
3.4 Büyük harf kilidi tuşu	19
3.5 Üst karakter tuşu	20
3.6 Kontrol tuşu	21
3.7 Seçenek tuşu	21
3.8 Boşluk çubuğı tuşu	22
3.9 Üçüncü seçenek tuşu	23
3.10 Geriye git/sil tuşu	23
3.11 Giriş tuşu	24
3.12 Ekranı kopyala tuşu	24
3.13 Sistem istemi tuşu	24
3.14 Araya ekleme tuşu	25
3.15 Silme tuşu	25
3.16 Ekran kaydırmasını kilitleme tuşu	26
3.17 Başa dön tuşu	26
3.18 Sona git tuşu	26
3.19 Bekleme/kesme tuşu	27
3.20 Önceki sayfa tuşu	27
3.21 Sonraki sayfa tuşu	27
3.22 Rakam kilitleme tuşu	28
3.23 Başlat tuşu	28
3.24 Fare sağ tıklama kısayol menü tuşu	29
3.25 İşlev tuşu	29
4- Alfabe ve rakam tuşları yerleşimi ile vuruş parmakları	30
4.1 Alfabe ve rakam tuşları yerleşimi	30
4.2 On parmak yazma yöntemi için vuruş parmakları	31
Kaynaklar	31

Q KLÂVYEME MAHKÛM DEĞİLİZ!

“Ben Türkçe konuşamıyorum. Hatta okuyamıyorum da. Daha önce hiç Türkiye’de bulunmadım. Dürüst olmak gerekirse Türkiye hakkında pek bir şey de bilmiyorum. O halde neden Türkçe daktilo istediğimi öğrenmek istiyorsunuzdur tabii. Söyleyeyim: Bence dünyada var olan daktilolar arasında en büyüleyici tuş düzenlerinden birine sahip!”

(Marcin Wichary)

Klâvye

İlk defa F klâvyeli bir daktilo edinen Polonyalı Vikari, F klâvyenin tuş düzeninden kendi ifadesiyle büyülenir ve **“Sadece Türkçe klâvyeye bakarak diller hakkında öğrendiklerim”** başlıklı bir de yazı kaleme alır. **“Q•W•E•R•T•Y’ye mahkûm değiliz”**, diye yazıya başlayan Vikari, maddeler hâlinde F klâvyenin üstünlüklerini sıralarken, Q klâvyeyi de yerden yere vurur.

Türklere methiyeler yağdıran Polonyalı, Q klâvyeye alternatif üretemeyen ülkeleri ise en sert şekilde eleştirir. F klâvyenin yaygınlaşması için verdiğimiz mücadeledeki hislerimizin de tercümanı olan Vikari yazısında, millî olmanın, kendi kültürünü yaşamanın ve yaşatmanın önemine dikkat çekiyor. Bu metnin İngilizcesini “**medium.com**”da, Türkçesini de “Dil ve Edebiyat Dergisi”nin 84. sayısında bulabilirsiniz.

Aşağıda okuyacağınız yazıda, hem zaman hem de sağlık açısından hayati bir önem taşıyan F klâvyeyi neden ısrarla savunduğumuzun cevabını bulacaksınız.

Dünyada klâvyelerle ilgili bir standart bulunmuyor. Değişik diller için değişik klâvyeler üretilmiş. Fransa için üretilen klâvyeye A harfi ile başlar ve soldan altı harf **AZERTY**’dir. İngilizce klâvyenin birinci sırasında soldan ilk altı harf **QWERTY**’dir. İlk harfi dolayısıyla bu klâvyeye de Q klâvyeye olarak adlandırılır. Türkiye için üretilen klâvyede ise, ilk sırada **FGİOD** harfleri bulunmaktadır. F harfiyle başladığı için bunun adına da **F klâvyeye** denmiştir. Türkçeye en uygun klâvyeye olan F klâvyeye, uzun çalışmalardan sonra, daktilolarda hatasız, en kolay ve en hızlı yazmak amacıyla üretilmiştir.

Q Klâvyeye

Gümrük Yasası’nda standartlara uymayan klâvyenin ithalini yasaklayan bir maddenin bulunmasına rağmen, F klâvyenin sadece daktilo-

lar için geçerli olduğu gibi yanlış ve zorlama yorumlarla, bilgisayar klâvyelerine bu kuralların uygulanması engellenmiştir. Bu engellemeler sadece üretici firmalarca değil, satıcılar tarafından da yapılmıştır. Bilgisayarların Türkiye'ye ilk geldiği yıllarda, bilgisayar almak için satış noktalarına giden insanlar bilinçsizce, satıcılar kendilerine ne verdiyse onu aldı. Öyle ki satış elemanları, vatandaşı, **“Türkçe Q klâvyeye”** diyerek yanlış yönlendirmişlerdir. Kullanıcılar **“Türkçe klâvyeye”** sözüne aldanmaktadır. Zamanın bu kadar önemli olduğu günümüzde, İngilizce için bile verimsiz Q klâvyenin, ülkemizde Türkçe klâvyeye diye dayatılmasını da doğrusu insan anlamakta zorlanıyor. Ülkemizde tüketicinin bilinçsizliğinin yanında, üreticinin denetimsizliği nedeniyle Q klâvyeye hayatımıza o kadar girdi ki, artık geriye dönülemez bir hal aldı. Günümüzde üretilen veya ithal edilen dizüstü bilgisayarların neredeyse tamamı Q klâvyedir.

Türkiye'de bilgisayar kullanıcılarının büyük bir kesiminin, on parmak yönteminin bilinmediği 140 yıl önce, İngiliz dili için hazırlanan ve Türkçedeki binlerce sözcüğün yazılmasına imkân vermeyen Q klâvyeyi, Türk klâvyesi zannederek kullanması acı bir durumdur. Bunu bir dünya standardı gibi görmeleri ise affedilir gibi değil. Bu durum, milletçe ne kadar bilinçsiz bir tüketici olduğumuzun da önemli bir göstergesidir.

Aslında Q klâvyeye İngilizceye de uygun değil. Çünkü Q klâvyenin tuş dizilimi daktilonun icat edildiği ilk günden beri değişmedi. İlk yıllarda

daktilolar hızlı yazma nedeniyle sık sık bozuluyordu. Daktilonun mucidi Kristofır Latım Şols (Christopher Latham Sholes), bu problemin ancak, kullanıcının yazım hızını yavaşlatarak çözülebileceğine karar vererek, en çok kullanılan harfleri elin en zor ulaşabileceği noktalara yerleştirdi. Amaç, kullanıcıları olabildiğince yavaş yazmaya zorlamak ve daktiloların ömrünü uzatmaktı. Bilgisayarlarla birlikte, tuşların hızlı yazmadan kaynaklanan bozulma sorunu ortadan kalkmasına rağmen Q klâvyeye yaygınlaştığı için bu standart korundu. Bundan dolayı Q klâvyeye, bilgisayarın verimini düşürmekte ve gereksiz zaman kaybına sebep olmaktadır.

Batı'da Q klâvyenin verimsizliğinin tartışıldığını ve bir takım çalışmalar yapıldığını biliyoruz. Ne var ki, gerek Q klâvyenin yaygınlaşması bahanesi, gerekse imalatçı firmaların baskıları, yeni klâvyeye çalışmalarını akamete uğratmakta.

Q klâvyeye dayatmasını savunanların sığındıkları belli başlı gerekçelerden biri, kullandığı yaygınlık, bir diğeri de "yurt dışına çıktığımızda, ya da İngilizce bir metin yazmak durumunda kaldığımızda ne yapacağız, F klâvyeli bir bilgisayarı nereden bulacağız? İşlerimizi nasıl göreceğiz?" endişesi. F klâvyeye, İngilizce için de Q klâvyeden daha verimli ve daha rahat bir klâvyedir. Tabii, bunların hepsi bahane... Hepimiz alışkanlıklarımızın esiri olmuşuz. Allah aşkına, yurtdışı seyahatlerde yanımızda bir dizüstü bilgisayar taşımamız çok mu zor?

F Klavye

Ülkemizde de daktilo kullanımını yaygınlaştıkça, yazmayı kolaylaştırmanın yolları da aranmaya başlandı. 1930'larda, Türk dilinin özelliklerine göre yapılmamış, değişik harf dizinleriyle oluşturulmuş, yabancı daktilo klavyeleriyle yaşanan çalışma sıkıntılarını giderme konusunda ilk adımlar atıldı. 1946'dan sonra, Türk dilinin özelliklerine uygun, standart bir klavye geliştirilmesi için resmi makamlarla teması geçen İhsan Sıtkı Yener'in başkanlığında, içinde yabancı uzmanların da bulunduğu bir komisyon kuruldu. Türkçede kullanılan tüm kelimelerin istatistiğini çıkaran komisyon, parmakların fiziksel güçlerine ve hareket özelliklerine göre, harf tuşlarının sıralamasını yaptığı yeni bir model geliştirdi. Sol el yüzde 49, sağ el yüzde 51 oranında kullanılacak şekilde tasarlanan yeni klavyeye harfler yerleştirilirken, Türkçenin fonetik özelliğine uygunluk açısından sesli harfler sol elde toplandı.

Türkçedeki harflerin kullanılma oranları, ünlü-ünsüz ses ilişkileri, hece ve söz yapısı, parmakların kuvvet, yetenek ve işlevlikleri göz önünde bulundurularak üretilen F klavye, Türkçeye en uygun klavyedir. Yaklaşık 30.000 kök kelimenin ölçü alındığı bir değerlendirmede Türkçede en çok kullanılan harfler olan (A) harfi 26.323, (E) harfi 16.308, (K) harfi 13.542, (İ) harfi 13.384, (M) harfi 92.263, (L) harfi 10.496, (T) harfi 9669, (R) harfi 8698 kez geçmekteydi. Bu oran-

lar göz önünde bulundurularak harfler, F klâvyede en uygun yerlere yerleştirildi. Q klâvyede ise Türkçede en çok kullanılan harfler klâvyenin en ücra köşelerine dağıtılmış durumdadır. Buna karşılık, Türkçede 30.000 kelimedede sadece 125 defa geçen ve en az kullanılan harf olan j harfi, Q klâvyede en uygun yere konulmuştur. F klâvyede bu harfin yerinde Türkçede en fazla kullanılan, ünsüz olan (K) harfi bulunmaktadır.

Bu çalışma, Bakanlıklar Arası Standardizasyon Komitesi tarafından 20 Ekim 1955 tarihinde F klâvyeyi, Standart Türk Klâvyesi olarak onaylamış, daha sonra Türk Standartları Enstitüsü ile Devlet Malzeme Ofisi de bu kararı benimsemiştir.

F Klâvyenin Üstünlüğü

İlk defa 1965'te Paris'te yapılan Dünya Daktilografi şampiyonalarında rekor kırarak şampiyon olan Türk Millî Takımı, o günden beri yapılan uluslararası daktilografi yarışmalarında, F klâvyeye ile rakip tanımamakta ve rekor üstüne rekor kırmaktadır. Bugüne kadar yapılan uluslararası yarışmalarda takım hâlinde hep birinci olan Türk Millî Takımı, ülkemize 34'ü rekor olmak üzere, toplam 80 şampiyonluk kazandırarak, dünyada bu alanda en çok şampiyonluk kazandıran takım olmuştur.

Diğer klâvyelerle kıyaslandığında birçok üstünlüklere sahip F klâvyenin tartışmasız en önemli özelliği kullanıcılara hatasız ve hızlı

yazma fırsatı vermesidir. Bundan dolayı mahkeme zabıt kâtipleri, avukatlar, gazeteciler ve bunun gibi görevleri hızlı yazı gerektiren meslek sahipleri, bütün engellere rağmen F klâvyeli bilgisayarları tercih ediyor.

Fatih Projesi ile on beş milyon F klâvyeli, tablet bilgisayarın dağıtılması ve okullarda bilgisayar eğitiminin F klâvyeye olarak verilmesi, 10 Aralık 2013 Tarihli Başbakanlık Genelgesi'yle kamu kurum ve kuruluşlarında F klâvyeye kullanımının mecburi hâle getirilmesi, Türkiye'de F klâvyenin yeniden yaygınlaşmasını sağlayacaktır.

Ülkelerin ve firmaların kıyasıya yarıştığı; yeni keşiflerde bulunmak, ürünlerinde farklılıklar oluşturmak için Ar-Ge'ye çok büyük kaynaklar aktardığı günümüz dünyasında, Q klâvyeye ile kıyaslandığında birçok üstünlüğe sahip F klâvyeye karşı, eften püften gerekçelerle karşı çıkmak doğru değildir. Alışkanlıklarımızı savunmadan önce klâvyeler hakkında doğru bilgiye sahip olmamız, yararları ve zararları hakkında yeterli bilgiye sahip olduktan sonra görüşlerimizi ortaya koymamız gerekmez mi?

Sağlığımız İçin F Klâvyeye

F klâvyenin tek üstünlüğü elbette sadece hızı değil. Hızının yanında, on parmakla, bakmadan yazmadan kaynaklanan artıları da saymakla bitmez. Mesleği icabı fazla bilgisayar kullananların, bilgisayar kullanımına bağlı olarak göz ve orto-

pedik sorunlar yaşadıkları bilinen bir gerçektir. Söz konusu sorunların üstesinden gelmenin önemli yollarından biri, daha hayatının başında gençlerimize, bakmadan 10 parmakla bilgisayarı kullanabilme becerisinin kazandırılmasıdır.

Bu da ancak F klavye ile mümkündür.

Bilinçsiz bilgisayar kullanımına bağlı olarak yeni nesli bekleyen sorunlardan birisi de eklemelerin kireçlenmesi, yani ortopedik sorunlardır. Bu sorunları en aza indirmenin yolu, bilinçli bilgisayar kullanımından geçmektedir. Bunun için bakmadan on parmakla bilgisayar kullanabilme yeteneği gerekmektedir. On parmakla bakmadan yazanların vücutları bilgisayar karşısında serbest kalacağı için, bilgisayar kullanımına bağlı hareketsizlikten kaynaklanan ortopedik problemler daha az yaşanacaktır.

On parmakla yazmanın bir diğer faydası da beyni geliştirmesidir. Bilindiği gibi beyin iki loptan oluşmaktadır. Normalde insanlar, doğuştan, ağırlıklı olarak sağ elini, az da olsa sol ellerini kullanır. Sağ elini kullananların sol, sol elini kullananların sağ beyin lopu gelişir. Kullanılmayan beyin hücreleri zamanla ölür. İki elini de en iyi şekilde kullananların beyin hücreleri de buna bağlı olarak daha fazla gelişir. Bundan dolayı ailelerinin baskıları nedeniyle sağ elini kullanmaya mecbur bırakılan solaklar, beyinlerinin iki lopunu da kullandıkları için daha zekidirler. On parmakla daktilo kullananların da iki elini kullanmalarına bağlı olarak zekâları gelişir.

F Klâvye Standardının Güncellenmesi

Bilişim alanındaki hızlı gelişmeye paralel olarak farkında olmadan karşı karşıya kaldığımız, başlangıçta dikkat çekmeyen, önemsenmeyen ve ilgili kuruluşlarca üzerinde durulmayan bilgisayarlarla birlikte hayatımıza giren Q klâvye sorunu, aslında dilde yaşadığımız yabancılaşmanın bir başka boyutudur. Klâvyeye meselesi aynı zamanda bir dil meselesidir. Çünkü bilgisayar klâvyelerinde Türkçe kelimelere yer verilmediği gibi, inceltme işaretli (Â), (Î) ve (Û) harfleri de yok sayılmıştır.

Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Mayıs 2015'te F Klâvye Standardını güncelledi. Bu güncellemeyle Türkçenin dışlandığı, yok sayıldığı, itibarsızlaştırıldığı klâvyelerdeki "Caps Lock yerini Büyük Kilit'e, Shift > Üst'e, Ctrl > Kontrol'a, Backspace > Geri Sil'e, Enter > Giriş'e, Esc > Vazgeç'e, Home > Baş'a, End > Son'a, İns > Yerleştir'e, Del > Sil'e ve Alt > Seçenek'e" bırakıyor. Bu yeni düzenleme Türkçenin korunması ve itibarı açısından önemli bir karar olduğu kadar bilgisayar kullanımının verimini de artıracaktır. İngilizce bilmeyen kullanıcılar için klâvyeye üzerindeki İngilizce kelimeler fazla bir şey ifade etmiyordu. Şimdi ise insanımız artık kendi dilinde anlamını bildiği kelimelerin yer aldığı Türkçe klâvyeli bilgisayarını daha verimli ve keyifli olarak kullanabilecektir.

TSE'nin yeni düzenlemesiyle klâvyelerde (A), (İ) ve (Û) harflerinin yanında inceltme

işaretli (Â), (Î) ve (Û) harfleri de yerini aldı. İnceltme/düzeltilme işaretlerinin halkın deyimini ile şapkaların kullanılmamasından kaynaklanan sıkıntıların giderilmesi açısından klâvyelerde yer alması Türkçe için önemli bir kazanım olmuştur. Bu düzenleme ile dilimiz fiili bir dayatmadan ve bir yasaktan daha kurtulmuş oldu. Umarım bundan sonra 'Adem' yazıp 'Âdem', 'kar' yazıp 'kâr', 'Kağıthane' yazıp 'Kâğıthane' okumaları son bulur. Dilimizdeki istisnalar dışında 'yazıldığı gibi okunur söylendiği gibi yazılır' kuralı hayata geçirilerek dilimizin bozulma ve yozlaşmasının önündeki önemli bir engel daha kalkmış olur.

Bunların yanında artık TL'nin simgesi de klâvyelerde yerini alacaktır. Bu güne kadar dolar ve avronun simgeleri klâvyelerde bulunurken ne hazindir ki Türkiye'de satılan bilgisayarların klâvyelerinde TL'nin simgesi yoktu. Gerçi TL'nin simgesi yakın bir tarihte 1 Mart 2012 tarihinde belirlendi, ama bu tarihten itibaren piyasaya sürülen hiçbir bilgisayarda da TL'nin simgesine yer verilmedi. Bundan böyle, TSE'nin yaptığı yeni düzenlemeyle TL'nin simgesi de F klâvyelerde yerini alacaktır. Türk Lirası simgesinin klâvyelerde yer alması paramızın itibarı açısından önemli bir gelişmedir.

TSE'nin son yaptığı bu düzenlemelerle yeni neslin hızlı, verimli, sağlıklı ve konforlu olarak bilgisayar kullanmalarının yanında Türkçenin geleceği açısından da yerinde ve isabetli olmuştur.

Ayrıca TSE bütün bu güncellemeleri de kapsayan bir F klavye kullanma kılavuzu hazırlayarak bilgisayar kullanıcılarının hizmetine sunmuştur. Şimdi, milletçe bize düşen görev; gençlerimize daha hayatlarının başında, on parmakla, bakmadan yazma becerisini kazandırmaktır. Bu beceriyi kazandıramadıktan sonra klavyenin F ya da Q olmasının bir önemi yoktur. Bir insanın bu beceriyi kazanabilmesi için yaklaşık 160 saatlik bir klavye kullanma eğitimine ihtiyacı vardır. Böyle bir eğitime harcanan zaman, emek ve çaba; bir ömür hızlı, verimli ve keyifli bilgisayar kullanımı için değermez mi?

Sonuç itibarıyla; güzel Türkçemize en uygun klavye F klavyedir. Özellikle yerli bilgisayar üreticilerinin bu konuya hassasiyetle eğilmeleri millî bir sorumluluktur. Ancak en az üreticiler kadar; kamu kurum ve kuruluşları, aydınlar, anne – babalar ve gençler de aynı oranda bundan sorumludur. Zira F klavye, sadece bir klavye meselesi değil, aynı zamanda Batı'nın dayatma kültür emperyalizmine boyun eğmemektir. Çağdaşlaşmanın ve muasır medeniyetler seviyesine çıkmanın yolu, taklitçilikten değil, millî olmaktan, millî değerlere sahip çıkmaktan, çalışmaktan ve üretmekten geçer.

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : F Klavye

GENELGE

2013/13

Ülkemizde bilgisayar ve internet kullanım oranlarında son yıllarda önemli artışlar kaydedilmiştir. Bilgisayar giriş birimlerinden biri olan klavyeyi etkin kullanma ve hızlı yazma becerisi, bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde bilgi üreten bireylerin gelişimine katkı sağlayan unsurlardan biridir. Günümüzde birçok ülke tarafından kendi dillerinin özelliklerine uygun çeşitli harf ve sembol yerleşim düzenine sahip klavyeler geliştirilmiş, ülkemizde de Milli Eğitim Bakanlığı öncülüğünde başlatılan çalışmalar sonucunda, Türk dili ve alfabesinin özelliklerine uygun ve hızlı yazmaya elverişli bir tasarıma sahip bulunan F klavye düzeni oluşturulmuştur.

Yazım kolaylığı ve verimliliği bakımından F klavyenin getirdiği avantajlardan yararlanılması ve ülkemizde F klavye kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında, Türk Standardları Enstitüsü (TSE) tarafından hazırlanan TS 2117 “Alfasayısal Türkçe Klavyenin Temel Yerleşim Düzeni” standardına uygun F klavyeye kademeli olarak geçiş sağlanacaktır.

Bu çerçevede;

Kamu kurum ve kuruluşlarınca genelgenin yayımından itibaren, alım süreci başlatılmış olanlar dışında temin edilecek tüm bilgisayarların F klavyeli olması ve halen kullanımda olanların da 2017 yılı sonuna kadar F klavyeye dönüştürülmesi sağlanacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında F klavyeye geçiş sürecinde en önemli husus olan kamu personeline verilecek eğitime ait içerik Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilecektir. Bu eğitimin sağlanmasında uzaktan eğitim öncelikli olacaktır. Bu kapsamda kurulacak www.fklavye.gov.tr internet sitesinde eğitim içeriği kullanıma sunulacaktır. Eğitimin alınması, değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi konusunda kamu kurum ve kuruluşlarına gerekli yönlendirme Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılacaktır. Vatandaşa doğrudan hizmet sunan veya iş sürecinde yoğun klavye kullanan personelin eğitimi öncelikli olarak tamamlanacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarında F klavye eğitiminin planlanması, uygulanması, takibi ve raporlanması konusunda sorumlu olacak birimler tespit edilerek, Milli Eğitim Bakanlığına bildirilecektir. Kamu kurum ve kuruluşları F klavyeye geçiş planlarını; kurumsal işleyişi aksatmayacak şekilde ve personelinin F klavye eğitim takvimini dikkate alarak kendileri oluşturacaktır.

Ayrıca, bilgisayar kullanımının yoğun olduğu özel sektöre ait kamuya açık alanlarda (internet salonu vb. toplu kullanım sağlayıcıları) ve özel sektörde kuruluşlarında F klavyenin teşvik edilerek yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

TÜRK STANDARLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No: 112 Bakanlıklar / ANKARA

TSE RD01

Şubat 2016

ICS 35.180; 35.260

F KLÂVYE

Alfasayısal Türkçe Klavyenin

Kullanım Kılavuzu

Guide to the use of alphanumerical Turkish keyboards

Ön Söz

Bu kılavuz, 27 Ağustos 2015 tarihli TS 2117:2015 Alfasayısal Türkçe klavyenin temel yerleşim düzeni esas alınarak Türk Standardları Enstitüsünün Bilişim İhtisas Kuruluna bağlı TK01 Bilgi Teknolojileri Teknik Komitesince hazırlanmıştır.

Alfasayısal Türkçe klavyenin kullanım kılavuzu

1 Kapsam

Bu kılavuz, TS 2117:2015, Alfasayısal Türkçe klavyenin temel yerleşim düzeni standardında tarif edilen klavye yerleşim düzeninin kullanımını kapsar.

Bu kılavuzun amacı, standart F klavyede bulunan tuşların temel işlevlerini ve kullanım şekillerini açıklamaktır. Kılavuz içerisinde, "On Parmak Klavye Kullanıcıları" için önerilen vuruş parmakları da yer alacaktır.

2 Tarifler

Bu kılavuzun amaçları doğrultusunda TS 2117:2015, Alfasayısal Türkçe klavyenin temel yerleşim düzeninde verilen terimler ve tarifler geçerlidir.

3 Tuşlar, görevleri ve kullanımları

3.1 İşlev tuşları

"İşlev tuşları"nın kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 1'de verilmiştir.

Çizelge 1 – İşlev tuşları

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
İşlev Tuşları	F1'den F12'ye kadar	FUNCTION	F1'den F12'ye kadar
Vuruş Parmağı		F1: Sol elin küçük parmağı F2: Sol elin yüzük parmağı F3 ve F4: Sol elin orta parmağı F5 ve F6: Sol elin işaret parmağı F7 ve F8: Sağ elin işaret parmağı F9: Sağ elin orta parmağı F10: Sağ elin yüzük parmağı F11 ve F12: Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		Her program, "işlev tuşları"na farklı işlevler yükleyebilmektedir. Örnek kullanımları; F1 Tuşu: Windows ve Ofis uygulamalarında yardım (help) ekranını çağırır. F2 Tuşu: Windows ortamında, seçili nesnenin adını değiştirir; hesap tablosu programlarında hücre içine veri girilmesini sağlar. F12 Tuşu: Ofis uygulamalarında farklı kaydet penceresini açar.	

3.2 Vazgeç tuşu

“Vazgeç tuşu”nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2 – Vazgeç tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Vazgeç	Vazgeç	Escape	Esc
Vuruş Parmağı		Sol elin küçük parmağı	
İşlevleri		Verilmiş bir komutu iptal etmek, yapılan işten vazgeçmek ya da bir önceki adıma dönmek için kullanılır. Programların diyalog pencerelerini (dosya açma, kaydetme, bulma ve değiştirme pencereleri gibi) daha hızlı kapatmak için de bu tuş kullanılabilir.	

3.3 Sekme Tuşu

“Sekme tuşu”nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 3’te verilmiştir.

Çizelge 3 – Sekme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Sekme	Sekme	Tabulator	Tab
Vuruş Parmağı		Sol elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmleci bir sonraki sekme noktasına taşımak, formlarda bir sonraki metin kutusuna gitmek, tablolarla çalışırken hücreler arasında geçişi sağlamak için kullanılır.	

3.4 Büyük Harf Kilidi Tuşu

“Sekme tuşu”nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 3’te verilmiştir.

Çizelge 4 – Büyük harf kilidi tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Büyük Harf Kilidi	Büyük	Capital letter Lock	Caps Lock
Vuruş Parmağı		Sol elin küçük parmağı	
İşlevleri		Bütün harfleri büyük karakterli yazmak için kullanılır.	

3.5 Üst karakter tuşu

“Üst karakter tuşu”nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 5’te verilmiştir.

Çizelge 5 – Üst karakter tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Üst Karakter Tuşu	Üst	Shift	
Vuruş Parmağı		Sol ve sağ elin küçük parmakları (Sol elle üst karakter kullanılacak ise sağ el küçük parmağı, sağ elle üst karakter kullanılacak ise sol el küçük parmağı, ilgili “üst karakter tuşu”na basar)	
İşlevleri		<p>Üzerinde birden fazla karakter bulunan tuşlardaki ikinci karakteri (tuşun üst satırında bulunan karakteri) yazmak için kullanılır. Alfabetik karakter tuşları, büyük harf kilidi açık ise “üst karakter tuşu” basılı iken küçük harf, kapalı ise “üst karakter tuşu” basılı iken büyük harf yazmayı sağlar. “Üst karakter tuşu” basılı iken yön tuşlarını kullanmak, seçme (bloklama) yapmayı sağlar.</p> <p><i>Önemli: Sürekli küçük harf yazma durumunda iken bir tek karakteri büyük yazmak için “üst karakter tuşu” basılarak büyütme yapılmalıdır. Bu işlemi büyük harf kilidi ile yapmak ciddi zaman kayıplarına yol açmaktadır. büyük harf kilidi, sadece sürekli büyük harfle yazım yapmak için kullanılmalıdır.</i></p>	

3.6 Kontrol tuşu

"Kontrol tuşu"nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6 – Kontrol tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Kontrol	Kontrol	Control	Ctrl
Vuruş Parmağı		Sol ve sağ elin küçük parmakları (Kullanılacak karaktere hangi elle vuruş yapılacak ise, diğer elin küçük parmağı kullanılmalıdır.)	
İşlevleri		Tek başına bir işlevi yoktur. Öteki tuşlarla birlikte değişik görevleri yerine getirmek için kullanılır. Birçok işletim sisteminde ve programda geçerli olan ve "kontrol tuşu" ile birlikte kullanılan kısa yol örnekleri; Kontrol + S: Kaydet Kontrol + X, C, V: Kes, kopyala, yapıştır Kontrol + P: Yazıcıya gönder Kontrol + A: Tümünü seç Kontrol + F: Bul Kontrol + Sekme Tuşu: Sekmeler arası geçiş yap Kontrol + Yön Tuşları: İmleç hareketlerini hızlandır	

3.7 Seçenek tuşu

"Seçenek tuşu"nun kısaltması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 7'de verilmiştir.

Çizelge 7 – Seçenek tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Seçenek tuşu	Sçnk	Alternate	Alt
Vuruş Parmağı		Sol elin orta parmağı	
İşlevleri		Programlarda liste (menü) çubuğuna geçiş yapmayı sağlar. Bazı tuşlarla birlikte kullanıldığında program tarafından belirlenmiş işlevi yerine getirmek amacıyla "kısa yol tuşu" olarak da kullanılır. Genel olarak geçerli birkaç kısa yol örnek; Sçnk + Sekme Tuşu: Açık programlar arası geçiş yap Sçnk + F4: Açık pencereyi kapat Sçnk + Ekranı kopyala: Açık pencere resmini kopyala	

3.8 Boşluk çubuğu tuşu

"Boşluk çubuğu tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 8'de verilmiştir.

Çizelge 8 – Boşluk çubuğu tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Boşluk çubuğu tuşu		Space Bar	
Vuruş Parmağı		Sol ve sağ ellerin başparmakları (Sol elle biten bir kelime yazıldığında sağ başparmakla, sağ elle biten bir kelime yazıldığında sol başparmakla vuruş yapılmalıdır.)	
İşlevleri		<p>Bir sonraki işlem için bir karakterlik boşluk bırakmak amacıyla kullanılır. Uygulamaların diyalog pencerelerinde etkin düğmeye basmak için de kullanılabilir ("Kaydetmek istiyor musunuz?" Penceresinde Kaydet düğmesinin çevresi, diğer düğmelere göre daha koyudur. Bu koyuluk düğmenin etkin olduğunu gösterir. Fare ile düğmeye giderek tıklamak yerine "boşluk çubuğu tuşu"na basılabilir. Diğer düğmeler, Sekme veya Yön Tuşları ile gidilerek etkin düğme yapılabilir.)</p> <p><i>Yanlış Kullanım: Kelime işlem programlarında paragraf başlangıcı yapmak üzere birden fazla boşluk vermek kesinlikle yanlış bir kullanımdır. Paragraf başlangıcı, paragraf ayarları veya "sekme tuşu" ile yapılmalıdır.</i></p>	

3.9 Üçüncü seçenek tuşu

"Üçüncü seçenek tuşu"nun kısaltılması, İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 9'da verilmiştir.

Çizelge 9 – Üçüncü seçenek tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Üçüncü Seçenek Tuşu	Ü-Sçnk	Alternate Graphics	AltGr
Vuruş Parmağı		Sağ elin orta parmağı	
İşlevleri		Üzerinde üç karakter bulunan tuşlardaki üçüncü karakteri yazmak için kullanılır. Yeni standart tuş yerleşimlerine göre (â) yazmak için "Ü-Sçnk tuşu" ile birlikte A tuşuna basmak yeterli olacaktır. Benzer şekilde (î, ù) yazmak için de "Ü-Sçnk tuşu"nu basılı tutmak yeterlidir. <i>Yanlış Kullanım: @ işaretini klavyenin sol alt köşesinde yer alan kontrol ve seçenek tuşlarını basılı tutarak yazmak yanlış bir kullanımdır. İki tuşu basılı tutarak @ işaretine basmak yerine "Ü-Sçnk tuşu" basılı tutularak @ işaretine basmak yeterlidir.</i>	

3.10 Geriye git/sil tuşu

"Geri/Sil tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10 – Üçüncü seçenek tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Geriye git/sil tuşu		Backspace	
Vuruş Parmağı		Sağ elin orta parmağı	
İşlevleri		Bu tuşun birden fazla işlevi bulunmaktadır; • İmlecin solundaki karakteri silmek için kullanılır. • Windows Gezgini'nde bir üst klasöre çıkmak için kullanılır. • İnternet tarayıcılarında bir önceki adrese dönmek için kullanılır.	

3.11 Giriş tuşu

"Giriş tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 11'de verilmiştir.

Çizelge 11 – Giriş tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Giriş tuşu		Enter	
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		Yapılan bir işlemi onaylamak ve bir komutu etkinleştirmek için kullanılır. Kelime işlem programlarında yeni bir paragrafa geçmek için de kullanılır.	

3.12 Ekranı kopyala tuşu

"Ekranı kopyala tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 12'de verilmiştir.

Çizelge 12 – Ekranı kopyala tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Ekranı kopyala tuşu	E-Kop	Print Screen	PrtScr
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		O anki ekran görüntüsünü panoya kopyalamak, kopyalanan bu görüntüyü istenen yere yapıştırmak amacıyla kullanılır.	

3.13 Sistem istemi tuşu

"Sistem istemi tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 13'te verilmiştir.

Çizelge 13 – Sistem istemi tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Sistem istemi tuşu	S-ist	System Request	SysRq
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı (Dizüstü bilgisayarlarda Fn tuşu ile birlikte kullanılması gerekebilir.)	
İşlevleri		Linux işletim sisteminde Doğrulama (Debug) işlemi yapmayı sağlar. Linux altında programlanabilir ve yeni işlevler yüklenebilir.	

3.14 Araya ekleme tuşu

"Araya ekleme tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 14'te verilmiştir.

Çizelge 14 – Araya ekleme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Araya ekleme tuşu	Ekle	Insert	Ins
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		Bu tuş açık/kapalı olmak üzere iki durumda çalışmaktadır. Açık iken "araya ekleme", kapalı iken "üzerine yazma" düzeni geçerlidir. Kelime işlem programlarında kelimeler arasına karakter eklemek veya kelimelerin üzerine yeni karakterler yazmak için kullanılır. Yeni sürüm kelime işlemcilerde "üzerine yaz" düzeni iptal edilerek sadece araya ekleme düzeninde çalışacak şekilde görev yapmaktadır. Kontrol tuşu basılı tutularak "araya ekleme tuşu"na basıldığında "kopyala", "üst tuşu" basılı tutularak "ekle tuşu"na basıldığında "yapıştır" işlevini yerine getirir.	

3.15 Silme tuşu

"Silme tuşu"nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 15'te verilmiştir.

Çizelge 15 – Silme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Silme tuşu	Sil	Delete	Del
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmlecın sağındaki karakteri silmek amacıyla kullanılır. Seçili alanları ve nesneleri de siler. Windows ortamında seçili dosya(lar)ın silinerek Geri Dönüşüm Kutusu'na aktarılmasını sağlar. Dosya silme işleminde "üst tuşu" basılı tutularak "sil tuşu"na basılırsa, Geri Dönüşüm Kutusu'na aktarmadan, doğrudan silme işlemi gerçekleşir. Seçili alanları kesmek için de bu kısa yol kullanılabilir.	

3.16 Ekran kaydırmasını kilitleme tuşu

“Ekran kaydırmasını kilitleme tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 16’da verilmiştir.

Çizelge 16 – Ekran kaydırmasını kilitleme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Ekran kaydırmasını kilitleme tuşu	E-kitle	ScrollLock	ScrLk
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı (Dizüstü bilgisayarlarda Fn tuşu ile birlikte kullanılması gerekebilir.)	
İşlevleri		İmlecın bulunduğu yeri değiştirmeden yön tuşlarıyla ekranın hareketini sağlamak için kullanılır.	

3.17 Başa dön tuşu

“Başa dön tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 17’de verilmiştir.

Çizelge 17 – Başa dön tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Başa dön tuşu	Baş	Home	Home
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmleci satırın başına getirmek için kullanılır. Kontrol tuşu ile birlikte kullanıldığında açık dosyanın en başına gitmeyi sağlar.	

3.18 Sona git tuşu

“Sona git tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 18’de verilmiştir.

Çizelge 18 – Sona git tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Sona git tuşu	Son	End	End
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmleci satırın sonuna götürmek için kullanılır. Kontrol tuşu ile birlikte kullanıldığında açık dosyanın en sonuna gitmeyi sağlar.	

3.19 Bekleme/kesme tuşu

“Bekleme/kesme tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 19’da verilmiştir.

Çizelge 19 – Bekleme/kesme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Bekleme/kesme tuşu	Bek/kes	Pause/Break	
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		Çalışan bir komutun işlevini, herhangi bir tuşa basıncaya kadar durdurmak için kullanılır. Kontrol tuşu ile birlikte kullanılırsa yapılan işlemi, tamamlanmadan sona erdirir.	

3.20 Önceki sayfa tuşu

“Önceki sayfa tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 20’de verilmiştir.

Çizelge 20 – Önceki sayfa tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Önceki sayfa tuşu	Önceki	Page Up	PgUp
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmleci, bulunduğu yerden bir ekran boyu yukarı taşımak ve bir önceki sayfayı görüntülemek için kullanılır.	

3.21 Sonraki sayfa tuşu

“Sonrakisayfa tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 21’de verilmiştir.

Çizelge 21 – Sonraki sayfa tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Sonraki sayfa tuşu	Sonraki	Page Down	PgDn
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		İmleci, bulunduğu yerden bir ekran boyu aşağıya taşımak ve bir sonraki sayfayı görüntülemek için kullanılır.	

3.22 Rakam kilitleme tuşu

“Rakam kilitleme tuşu”nun İngilizce karşılığı, işlevleri ve kullanımları Çizelge 22’de verilmiştir.

Çizelge 22 – Rakam kilitleme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Rakam kilitleme tuşu	Rakam	Num Lock	NumLk
Vuruş Parmağı		Sağ elin küçük parmağı	
İşlevleri		Klavyenin sağ tarafındaki sayısal tuş takımını çalıştırmak için kullanılır. “Rakam kilitleme tuşu” açık ise sayısal tuş takımı rakam yazma, kapalı ise yön tuşlarını kullanma düzeninde demektir.	

3.23 Başlat tuşu

3.23 Başlat tuşu “Başlat tuşu”nun İngilizce karşılığı, görevleri ve kullanımları Çizelge 23’te verilmiştir.

Çizelge 23 – Rakam kilitleme tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Başlat tuşu		Windows key	
Vuruş Parmağı		Sol elin yüzük parmağı	
İşlevleri		Windows işletim sisteminde aşağıdaki görevleri yerine getirir: <ul style="list-style-type: none">• Tek başına kullanıldığında “Başlat” listesini (menü) açar.• Başlat + D: Masa üstüne (Desktop) geçiş yapar.• Başlat + E: Windows Gezgini (Windows Explorer) programı çalıştırır.• Başlat + R: Çalıştır (Run) penceresini açar.	

3.24 Fare sağ tıklama kısayol menü tuşu

Fare sağ tıklama kısayol mönü tuşunun İngilizce karşılığı, görevleri ve kullanımları Çizelge 24'te verilmiştir.

Çizelge 24 – Fare sağ tıklama kısayol menü tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
Fare sağ tıklama kısayol menü tuşu		Mouse shortcut menu key	
Vuruş Parmağı		Sağ elin yüzük parmağı	
İşlevleri		Farenin sağ tuşuna tıklanması ile aynı işleve sahiptir. Seçili nesne ile ilgili yapılabilecek işlemler listesini görüntüler.	

3.25 İşlev tuşu

“İşlev tuşu”nun İngilizce karşılığı, görevleri ve kullanımları Çizelge 25'te verilmiştir.

Çizelge 25 – İşlev tuşu

Türkçe		İngilizce	
Tuş Adı	Kısaltılması	Tuş Adı	Kısaltılması
İşlev tuşu	İşl	Function key	Fn
Vuruş Parmağı		Sol elin küçük parmağı	
İşlevleri		Dizüstü bilgisayarın bazı tuşlarına ek görevler yüklenmiştir. Bu tuşlarda farklı renkte göre tanımını gösteren ifade veya simge yer alır. Bu görevlerin kullanılabilmesi için ilgili tuşa basılmadan önce “işlev tuşu” basılı tutulmalıdır.	

4 Alfabe ve rakam tuşları yerleşimi ile vuruş parmakları

4.1 Alfabe ve rakam tuşları yerleşimi

Alfabe ve rakam tuşları yerleşimi Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1 – Rakam kilitleme tuşu

4.2 On parmak yazma yöntemi için vuruş parmakları

Temel Sıra Yerleşimi: Sol el küçük parmaktan başlamak üzere sırayla U – İ – E – A, sağ el işaret parmağından başlayarak sırayla K – M – L – Y tuşlarına vuruş yapacak şekilde yerleştirilir. Doğru yerleşim için avuç içi klavyeye paralel, parmak uçları tuşlara vuracak şekilde kırık ve dik tutulmalı, parmak uçları ile tuş arasında çok az bir ara bulunmalıdır. Parmaklar, ilgili tuşa vuruş yaptıktan sonra temel sıradaki yerlerine dönmelidir. Başparmaklar birbirini gösterecek şekilde boşluk tuşuna vuruş yapabilecek pozisyonda tutulmalıdır.

4.2.1 Harf tuşları ve vuruş parmakları

Harf tuşları ve vuruş parmakları ile ilgili bilgi Çizelge 26'da verilmiştir.

Çizelge 26 – Alfabe tuşları ve vuruş parmakları

Sol el	Küçük parmak	U – F – J
	Yüzük parmağı	İ – G – Ö
	Orta parmak	A – Ü – I – O – C – Ç
	İşaret parmağı	A – Ü – I – O – C – Ç
Sağ el	İşaret parmağı	K – T – R – D – S – Z
	Orta parmak	M – N – B
	Yüzük parmağı	L – H - . (Nokta)
	Küçük parmak	Y – Ş – P -, (Virgül) – Q – W – X

4.2.2 Rakam tuşları ve vuruş parmakları (harf tuşlarının üzerindeki sırada bulunan rakamlar)

Rakam tuşları ve vuruş parmakları (alfabe tuşları üzerindeki sırada bulunan rakamlar) ile ilgili bilgi Çizelge 27'de verilmiştir.

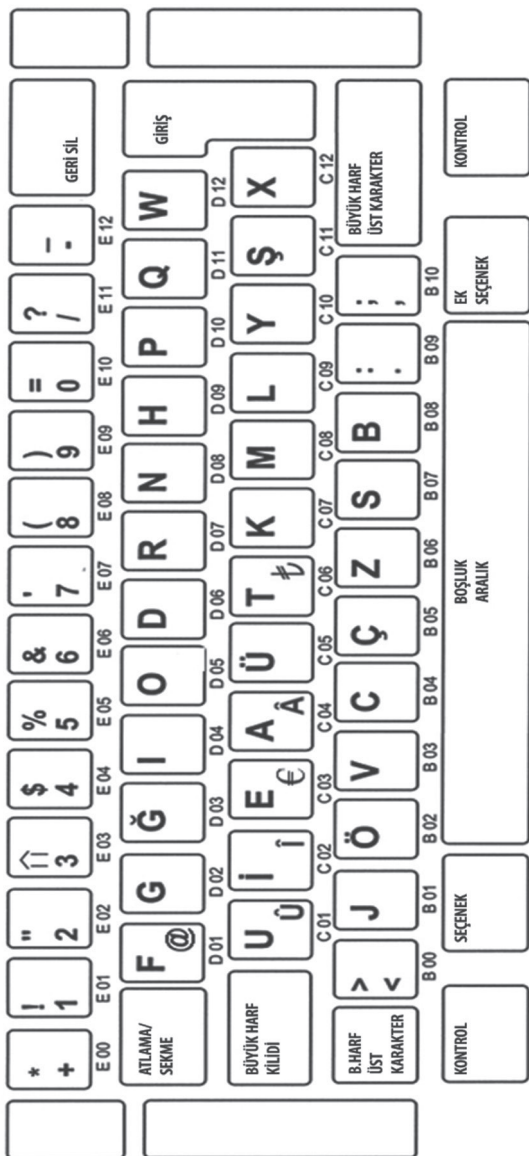
Çizelge 27 – Rakam tuşları ve vuruş parmakları
(alfabe tuşlarının üzerindeki sırada bulunan rakamlar)

Sol el	Küçük parmak	1
	Yüzük parmağı	2
	Orta parmak	3
	İşaret parmağı	4-5
Sağ el	İşaret parmağı	6-7
	Orta parmak	8
	Yüzük parmağı	9
	Küçük parmak	0

Kaynaklar

[1] TS 2117:2015, Alfayısal Türkçe klavyenin temel yerleşim düzeni

Standart Türkçe F Klavye

Dil ve Edebiyat

Aylık Dil Edebiyat ve Kültür Dergisi

Cemil Meriç “dergi bir zekâlar topluluğunun” ürettiği “hür tefekkürün kalesi. Belki serseri ama taze ve sıcak bir tefekkür” diyor. Dil ve Edebiyat dergisi Sebilürreşad, Büyükdöğü, Diriliş, Edebiyat ve Maverâ dergilerinin izinde var olmayı seçen bir dergi.

Dergimiz Kaşgarlı Mahmut ve Kudatgu Bilig’den başlayarak dil, medeniyet, kültür ve edebiyatımızı her türlü ideoloji ve siyasî anlayışın üstünde tutar.

İçinde yaşadığı toplumun inancına saygıyı, insanların insanca yaşama hakkını savunmayı, milletin değerler sistemini korumayı ve hatırlatmayı temel sorumluluğu sayar.

Dergimiz, milletin iradesini, zihin dünyasını, kalbi hassasiyetlerini ve merhamet duygusunu inşa eden kültür ve medeniyet çınarının yeniden canlandırılmasını vazife kabul eder.

TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ

Feshane Caddesi No: 3 Eyüp / İstanbul

 Feshane Caddesi No: 3 Eyüp / İstanbul 34050 www.tded.org.tr 0212 581 61 72 - 581 69 12 bilgi@tded.org.tr
 www.twitter.com/dilveedebiyatdr www.facebook.com/dilveedebiyatdernegi